

TÜRKİYE'NİN RUHU İSLÂM

Ercan Yıldırım

Varoluş Yayınları | 2
Düşünce | 2

© *Varoluş Yayınları* 2022
Ercan Yıldırım
Türkiye'nin Ruhu İslâm
1. Baskı Aralık 2022, Ankara
ISBN 9786057196910

Kapak | Sayfa Tasarım Ceydanur Yıldırım

Baskı | Semih Ofset 40581

Varoluş Yayınları
Sertifika 66843
varolusy@gmail.com
twitter.com/VarolusYayin
instagram.com/varolusyayinlari
facebook.com/VaroluşYayınları

Kitabın tüm yayın hakları ©VaroluşYayınları'na aittir.

Türkiye'nin Ruhu İslâm

Ercan Yıldırım

Ercan Yıldırım

1977 Ankara doğumlu.

İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamladı.

Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Coğrafya Bölümü mezunu. Bir süre gazetecilik yaptı.

Yazıları başta Dergâh, İtibar, Umran ve Cins olmak üzere çeşitli dergilerde, Yeni Şafak ve Star-Açık Görüş'te yayımlandı.

Çağdaş Türk ve İslam Düşüncesi, İslamcılık, Türk Siyasi Hayatı, Kültür, İdeolojiler üzerine çalışmalarına devam ediyor.

Eserleri:

İmparatorluk'tan Ulus Devlet'e İslâmıcılık (Varoluş Yayınları-2022)

Dünya Sisteminin Doğası (Ketebe Yayınları-2020)

Ülkesini Arayan Gelecek (Pınar Yayınları-2019)

Kültür Cephesinden Kültür Savaşlarına Türkiye'nin Yeni Kültürü (Pınar Yayınları-2018; Eskader 2018 Düşünce Ödülü)

Cendere-Gezi'den 16 Nisan'a, Düşünceden Siyasete (Pınar Yayınları-2017)

İslamcılığın İki Kurucusu (Pınar Yayınları-2016)

Neoliberal İslamcılık (Pınar Yayınları-2016; Türkiye Yazarlar Birliği 2016 Fikir Ödülü)

Zamanın Ruhuna Karşı (Profil Yayınları-2014)

Anadolu'da İslam Ruhu (Dergâh Yayınları-2014)

Türk Düşüncesinde İslam (Hece Yayınları-2013)

Edebiyatta Türkün Düşüncesi (Elips Yayınları-2012)

Modern Türkün Hikâyesi (Elips Yayınları-2011)

Yayıma Hazırlama: Şairin Devriye Nöbeti Serisi (İsmet Özel'in gazete yazıları / 12 kitap)

İÇİNDEKİLER

- 7 • YENİ BASKIYA ÖNSÖZ: TÜRKİYE'NİN NOMOSU İSLÂM**
- 15 • ÖNSÖZ**
- 19 • GİRİŞ**

- 27 • Birinci Bölüm ANADOLU'NUN İSLÂMLAŞMASI**
 - 27 • Türkler Anadolu'ya Niçin Geldi?**
 - 39 • Gaza, Cihad, Fetih**
 - 70 • Anadolu'da-İslâm Dünyasında Siyasî-Dinî Birliğin Kuruluşu**
 - 85 • Anadolu'nun İslâmlaşmasında Tasavvuf**
 - 107 • Anadolu'da Kurulan İslâmî Düzen**
 - 121 • Anadolu: Batı-İslâm Hattı**
 - 141 • Haçlı Seferleri**

- 153 • İkinci Bölüm VATAN**
 - 154 • Vatan Kavramının Gelişimi**
 - 167 • Yurtseverlik**
 - 175 • Vatan Neresi?**

- 181 • Üçüncü Bölüm MİLLET**
 - 182 • Cins, Tür, Boy, Kabile, Aşiret, Kavim, Irk, Etnisite Kavramları**
 - 189 • Milletin Vasıfları**
 - 199 • Millet Kavramının Değişimi ve Osmanlı Milleti**
 - 206 • Ulus**

- 213 • Dördüncü Bölüm TÜRK**
 - 213 • Türk Ulusunun İnşası**
 - 223 • Türk Soy Bağı mı?**
 - 230 • Türkleşmek Milletleşmek**
 - 236 • İslâmlaşma ve Türk'ün Ortaya Çıkışı**
 - 238 • Türk'ü Belirleyen İslâm**
 - 248 • İstiklâl Harbi**

- 253 • SONSÖZ**
- 257 • KİTABİYAT**
- 265 • DİZİN**

YENİ BASKIYA ÖNSÖZ: TÜRKİYE’NİN NOMOSU İSLÂM

Bu kitabı Çözüm Süreci’ne giden süreçte kaleme aldım. Türkiye’de neoliberal siyasallığın, postmodern tezlerin, dünya sisteminin ulus devletleri, güçlü millet bağına sahip ülkeleri çözmeye yönelik politikalarının sürdüğü esnada “aidiyet” sağladığımız temelleri belirginleştirmek istedim. Kitabın adı *Anadolu’da İslam Ruhu* idi.

Kitabı bu isimle yayımlasam da söylemek istediklerimi, kas-tettiklerimi karşılamadığı için hiçbir zaman bu ad içime sinmedi. Çünkü ben ontolojik bir zeminden sesleniyordum. Zamanla gelişen olaylar neticesinde “nomos” kavramı üzerinde yoğunlaştım, *Türkiye’nin Nomosu* yani düzeni, bileşenleri, ontolojik tüm unsurlarını anlatıyordum aslında... Fakat nomos mefhumuna genel okur ve entelektüel zemin katılamadı.

Bu kitap yeni önsöze eklediğim yazıda da gösterdiğim gibi bütününüyle Türkiye’nin Nomosu’nu; İslam, Türk, ehl-i sünnet, gaza ve İslami düzen 1071 sonrasında ortaya çıkan milletin varoluşsal özlerini ifade ediyor. Bu yasa, bu düzen, nomos ne kadar güçlenirse güçlensin kıran her tür heterodoksiyi kıran, İslam’ı bir maneviyat ya da vicdan görmenin ötesinde bizi biz yapan ana cevher kabul eden, İslami düzen vasıtasıyla varlığımızı gösterip koruduğumuzu belirleyen esastır. Türkiye hangi konjonktürün içine girerse girsin bu kitapta çerçevesi çizilen düzene, yasaya, kurucu ruha ihtiyaç duyup ona bir şekilde dönüyor, dönmek mecburiyetinde kalıyor. Bu yüzden kitabın adını da *Türkiye’nin Ruhu İslâm* olarak değiştirdim.

Kitabın yayımlandığı 2014 ve öncesinde Türk bayrağının değiş-tirilmesi, Türk kelimesinin tedavülden kaldırılması, vatan mefhu-

munun tarihselleştirilmesi, millet yerine “dünya vatandaşlığı”nın geçmesi, İslam’ın iktisattan siyasete, eğitimden hukuka hayatın bütünü belirleyen yapısı yerine “sıradan maneviyatçılık ve kamusal görünürlük”le iktifa etmesine yönelik kültürel ve siyasi atmosfer hakimdi. Buna karşı kitabımda bir vatanımın, milletimin bulunduğu, dinim İslam’ın tüm yönleri ve getirdiği düzenle evrenseli kuşattığını, mensubiyet bağlarımı sarahaten, tarihsel bağlamı içinde, sağlam kaynaklarla anlattım. Siyasal, fikri, kültürel sahada belirgin bir tesiri de oldu.

Türkiye özellikle “üç olay” Gezi-15 Temmuz-terör hadiseleri neticesinde 2015’ten sonra farklı bir konjonktüre evrildi. Vurguladığım aidiyet bağları güçlü şekilde kamusal sahada dillendirilmeye başladı, açıkçası dünya sistemi de siyasi küreselleşme yükünü üzerinden attıkça “güçlü devlet” yönelimine girdi. Bu küresel akıntının bir yansıması olarak “yerli ve milli olan” değer kazandı.

Peki yerli ve milli eğilimler ile *Türkiye'nin Ruhü İslâm*’da belirginleştirdiğim ontolojik bileşenler aynı mı, hayır.

Kitap yazıldığında Türkiye’nin ruhunu belirleyen değerlere, temellere karşıtlık üst seviyeye çıkmıştı; sonrasında ise bu kökler adına yeni bir “yabancılaşma” zuhur etti. *İslamsız Türklük* bu sefer “Türklük” adına dillendirilmeye başladı. Mitolojik simgeler, anlatılar, olaylar Türk kimliğine yapııştırılmaya çalışıldı.

Halbuki bozkır kavimlerini “biz Türkler” kılan İslam’dır.

Anadolu öncesi anlatıları güçlendikçe İslam tam da Türkiye düşmanlarının yapmak istedikleri gibi sembolik, tarihsel ve maneviyatçılık vasfıyla gündeme geldi.

Ne garip, Çözüm Süreci döneminde de milli-yerli evrede de Türk, mitolojik bozkır kavmi; İslam, hayatı anlamlandırmayan, düzen getirmeyen laik bakış açılı maneviyatçılık; vatan ve millet ise dini içerikli gaza, İmparatorluk merkezli bakış, ümmeti kapsayıcılık boyutlarından soyutlanarak ele alınıyordu!

Kitabı *Türkiye'nin Ruhü İslâm* başlığıyla yayımlamak bu nedenle mecburiyet halini aldı.

Bu ülkede yaşayanlar, karar alıcılar bilmeli ki; Türkiye’nin Ruhü İslâm’da anlattığım gibi İslam’ın olmadığı, iktisattan hukuka, eğitimden siyaset ve gündelik yaşama kadar İslami umdelerin belirlemediği bir anlayışla biz Türklerin bir geleceği yok ve olamaz!

•••

Türkiye'nin Nomosu İslam'dır.

1071’den sonra Anadolu’yu vatan kılarken, farklı boyların, soyların

kendi iddialarını örtüp bir millet meydana getirmesine Müslümanlık sebep oldu. Çünkü “mecburiyetler etiği” kimsenin İslam mutabakatını bozmasına müsaade etmedi, Anadolu’ya gelen topluluklar için “Türkiye son şans” idi. Çünkü bu son şansını değerlendirmek ancak İslam’ın ontolojik kılınmasıyla değerlendirilebilirdi.

İslam, Batı dışı bir hayatı yeşertecek şartları Anadolu topraklarında muhkem kılarken üç vazgeçilmez sütun yükseltti; vatan-millet-devlet...

Bu topraklarda her kesimden pek çok isyan, pek çok kalkışma, celâli çıktı... millet bağı ezilse de, gönlü razı gelmese de, yeter ki dinim, vatanım, devletim olsun diyerek “bağrına taş basıp”, her seferinde “muhteşem orta”yı ikame etti.

Anadolu Yepyeni Bir İddia

Biz Türklerin, Türkiye’de en geçerli nomosunu dinsiz, devletsiz, vatansız kalma korkusu oluşturur.

Millet o “muhteşem orta”nın bir gün “mükemmelleştirileceği” umuduyla her türlü muameleye rıza gösterdi. Mükemmellik yolunda ışık gördüğü her kişiye, her değere tutundu... hayal kırıklığı yaşasa da “o kurucu ruh” eksilmedi bu toprakların üzerinden.

Dünyadaki en onurlu, erdemli iştir, şehir kurmak, yurt yapmak, nizam tesis etmek...

Anadolu’da kurulan İslami nizam sınıfsızdır. Türkiye’nin düzeni, örneği Batıda, Asya’da gözlenen otorite ilişkilerinin dışında gelişir; feodalizm bu topraklarda yeşermedi, burjuva da öyle...

Devlet milletin üstünde ittifak ettiği dünyevi tek otoritedir; Anadolu’daki ruh bir “baş” ister, fakat efendilik hakkını kendinde görenlere karşı acımasızdır. Anadolu’nun İslamlaşmasıyla husule gelen devlet bir koalisyon gibi çalışır; kim ne derse desin müşterek aklı İslam’dır, devlet bir gruba, sınıfa, cemaate dayanmaz... gaza erlerinin bile vesayetine tahammül göstermez.

Sınıf temelli çatışmalardan uzak, burjuvanın kodaman çobanlık öğretisi de değerlerin, ilkelerin altında ezilir. Toplumsal yapının içinde klasik “meslek”ler elbette vardır, bir yönetici kesimden, ilmiyeden, askeriyeden, zanaatkarlardan oluşan gruplardan söz etmek mümkün. Fakat bu toplum örgüsünde üstünlük kuracak kesimler yoktur. Evet, belki bir farkla... “Türkiye’de ordunun bir milleti vardır, milletin ordusu değil”, sözü ulus devlet döneminde darbecilik için söylene de millet hayatında asker-millet kavramının bir karşılığı mahiyetindedir.

Anadolu “eski alışkanlıkların” geride kaldığı, yeni bir hayatın inşa edildiği yerdir. İktidar ilişkilerinde, devlet yönetiminde “Anadolu

öncesi” gelenekler terk edilir... Hemen hiçbir devleti 100 yıldan fazla yaşatmayan taht kavgaları, “mülkü oğulları arasında pay etme” geleneği bu topraklarda vücut bulmadı; “mülk Allah'ındır”, ona “Allah adına” devlet ve yönetici tasarrufta bulunur, eğer mülk tehlikeye düşerse rahatlıkla etkili olanlar gözden çıkarılır.

Fıkıhta yeri olmayan “kardeş katli” bu hassasiyetin, “vatansızlık-devletsizlik” korkusunun sonucudur.

Gazi beyleri yani “Türk aristokrasisi”ni ortadan kaldıran irade de İstanbul için, nizam-ı alem ve devletin geleceğini hesap eder. Belki meseleleri “klasik saltanat kavgaları” rahatlığıyla açıklamak mümkün fakat “muhteşem orta”nın ittifakı eninde sonunda devlet-vatan-din denkleminde oturur.

Feda kavramıyla ihsan bu topraklarda birlikte yürür!

Devlettir esas olan, düşüncüyü de, ideolojileri de yönlendiren, payeleri ihsan edip alan devlettir. Bu yüzden sınıf farkına bakmaz, eğilimleri çağın ruhuna göre değişse de kriteri mülkü korumaya matuftur öncelikle.

Devlet varoluşu öteki varoluşların üstünde ve ötesindedir, devlet, vatan-millet çıkarı için en kısa, kestirme, kolay yolu tercih etme de beis görmez.

Heraklit, “halk surlar için olduğu kadar yasa için de savaşmalı” der... bizde sur da, yasa da, savaşan da birbiriyle örtüşmüştür, yasa sur, sur yasadır.

Bu yüzden Anadolu'daki nizam Cengiz Yasası gibi kişiye bağlı, Magna Carta-Bağımsızlık Bildirgesi gibi bir metne kendini teslim edecek türden değildir. Aslanan şura-meşveret-biat kadar “ya devlet başa ya kuzgun leşe” ilkesinin yürümesidir, mecburiyet etiğinde meşveret arka plana düşer fakat adalet asla!

Adalet Dairesi, mülkün, insanın, dünyanın temelidir.

Adalet ve merhamet bizde bilindiğinin aksine “hakkı olana hakkını vermek” değil, “her şeyi yerli yerine koymaktır”, bozulana, fesada uğrayanı yerine oturtma iradesi bu toprakları bugüne getirdi.

Vatansız Kalma Korkusu

Malazgirt Türklere Anadolu'nun kapılarını açmadı, Anadolu'nun İslamlaştırılmasının kapılarını açtı! Bir dünyadan vazgeçip yeni bir dünya kurmak isteyenler, İslami bir hayatı talep edenler Anadolu'yu vatanlaştırdı.

Halil İnalcık'ın dediği gibi 1071'den sonra kurulan kapitalizm dışı, Batı dışı nizamın temeli İslam Şeriatı'dır. Örf yani İslam'a mugayir olmayan an'aneler devletin direklerini teşkil etti. Tevhidi Anadolu'ya, küfrün alınının çatına yazmak yeni bir dünya kurma

cesareti gösterenlere nasip oldu.

Haçlı seferleri ve Şii tehlikesi, “Orta Asya’ya geri gönderme” tehditleri, ne kadar gerçek dışı görülse de bu milletin bilinçaltında her daim canlılığını korudu. Bugün vatanlarını terk eden Suriyelilere hiç istemediği halde kol kanat gererken, kıllarına bile zarar gelmesine izin vermezken de milletimizin bilinç altında, Allah’ın gazabına uğrayıp vatansız kalma korkusu bulunur.

Sadece Çanakkale ve İstiklal Harbi’nde değil İnebahtı’da da, günümüzde de var oluş mücadelesi, vatanlaştırılan toprağın baki kalması için kaygıya bağlı eylemi beraberinde getirdi.

Biz Türkler doğa-Allah-örf-hukuk-millet-toprak-İslam-ken-diliğimiz arasında ayırım gözetmeden yaşama biçimi geliştirmeyi başardığımız için tarihte tutunduk.

Bizde “Allah alemdir” fikrinden, Allah ile içkinlik-aşkinlik ilişkisinden çok “Allah her daim bizimledir”, “şah damarımızdan yakındır”, “gözetler, korur, cezalandırır” gibi canlı, dinamik, yaşayan bir iman telakkisi vardır.

İbadetleri imanın cüzü saymayız ama Allah’a kulluk-ibadet ederek Müslüman olacağımızı bilir, yaşatırız. Kimseyi tekfir etmeyiz fakat kriterimiz İslam’ı yaşama standardına özgüdür.

İslâm, devletin ve milletin resmi ideolojisidir.

Türkiye’nin nomosu, İslam-ehli sünnet-gaza ile örtüşen Türk kimliği üzerine oturur.

Selçuk Bey, gayri müslim olan kandaşlarının üzerine gaza yapmakta “tereddüt” göstermemişti. Gaza, çapul değil bir hayat görüşüydü; gazanın ardından iskan gelir, zaviye kurulur, beldenin darül İslam kılınması sağlanır...

İslam Türkleri, Türkler İslam’ı muhafaza etti; Türkler İslam’ın İslam Türklerin kılıcı oldu.

İslamla ilişkisi gündelik hayata, estetiğine, kaygılarına, korkularına, müjdelerine bu kadar yansıyan millet olabilmek, dünyayı ahiretin tarlası görmeye bağlı. Bu da üstünlük algısıyla ilgili elbette. Kafirle denklığı reddeden, Müslüman olmanın üstünlüğünü ve asaletini dünyada çekinmeden ve sonuna kadar kullanabilen millet vasfımızı, İslam’dan, Kur’an’dan ve Peygamber Efendimiz’den başka kimseyi üstün görmeyişimize borçluyuz.

Türkiye Sınır Hattı

Mevlid mesela... Fetret döneminde yani umutsuzluğun, çöküş korkusunun en yoğun olduğu günlerde Peygamber’ine iltica eden bir millet...

Başka Peygamberler ve dinlerle diyalogu normalleştirmeye çalışanlara karşı Mevlid'i yazarak, her vesileyle okutarak Peygamberimizden üstünü olmadığını asırlarca ıkrar eden biz Türkler, gerektiğinde "süpürge tohumu yemeyi" göze alıp dinini terk etmeyen tecrübelerden geçti.

Anadolu'daki millet varlığı yaradılışın hikmetine vakıf bulunduğu, küfrü yok edemeyeceğini bildiği için her daim "küfre boyun eğmeme, küfre boyun eğdirme" idealinin peşinde oldu. Gazayı terkettiğinde, İslam'ı sentezlere mahkum ettiğinde boyun eğdi, Müslüman asaletini hatırladığında, uzlaşmayı reddettiğinde boyun eğmedi, boyun eğdirebildi. Zayıf dönemlerinde bile "nizam-ı alem" ihtimalini gerçekleştirebilecek kimseye sonsuz kredi açan bir millet başına sahibiz.

Akif'in dikkat çektiği gibi bizler her zaman bu toprakları "İslam'ın son yurdu" görürüz; ümmetin önüne düşenin arkasından gelir, ümmete yüz çevirenin karşısına dikiliriz!

Türkiye her zaman için bir sınır hattı, tampon bölge oldu. Kemal Tahir'in dediği gibi Asya toplumlarını Batıdan koruyan, İslam memleketlerini Haçlı'dan muhafaza eden, İslam ile küfrün tefrik hattı şeklinde yerini aldı Türkiye.

Feodalitenin uğramadığı, kapitalist ilişki biçimlerini reddeden bir İslami nizamdan bahsediyoruz... Toprağı, sermayeyi, malı belirli kişi ve gruplara "kul hakkı"ni gözetttiği için devretmeyen bu nizam, kapitalistleşmemek uğruna batmayı bile önemsemedi. Dün Tekfur'dan kaçanı himayesine alan, beka korkusuna rağmen mülkü burjuvaya teslim etmeyen bugün yine zalimden kaçanı kanatları altına alan bir millet varlığını göz önüne getiriyoruz.

Kabul etmek gerekir ki, bu topraklarda fitne, fesat, kavga, kardeş kanı, ihanet eksik olmadı...

Kabul etmek gerekir ki, milleti-cemaati dağıtmak, iktidarı bölmek, kendi özerk alanını çevrelemek isteyen çok kişi, grup, şebeke çıktı...

Kimse inkar edemez ki, gavurun aklına uyup kibirini, ihtiraslarını, şahsi ikbalini memleketinin ve milletin üzerine çıkarmak isteyen epey kişiye rastlandı..

Biliyoruz ki, asker içinde hep bir iktidar kavgası yaşandı...

Batılı seyyahları hayran bırakan bir ahlaki düzenden, insan portresinden bahsetsek bile ahlaksızlığın uç verdiği ortamda onun peşine takılan kabileler de oldu...

"Muhteşem orta" tüm bu "sapma"ları tedricen bile ortadan kaldırmayı bildi... Çünkü Türkiye'nin nomosunu oluşturan ontoloji, İslam-ehli sünnet-gazayı içeren Türk kimliği, vatan-millet-devlet temellerini adalet üzerinden ikame edebildi; bu da sağlam felsefeyle

mümkündü.

Maturidi-Hanefi temel, Gazzali, Vahdet-i Vücut, Nakşilik, Yunus Emre bu terkibi çok iyi oturttu, pratiği teoriye, eyleme, öze dönüştürebildi.

Biz Türkler var olanı-kazanımları, statükoyu koruyarak, İslam'ı muhafazakârlık-medeniyet-konformizm şeklinde okuyunca, üstünlüğün parayla olacağını düşünmeye başlayınca nomosumuzu kaybediyor, varoluş krizine giriyor, beka sorunuyla karşı karşıya kalıyoruz. Çünkü biz eyleyerek, dinamik-sürekli diken üstünde yaşayarak düşünebiliyor, varoluşumuzu müdafaa ederek koruyabiliyoruz.

Türkiye'nin nomosunda bilgiler, güzideler, önderler vardır... Halk her dönemde okur-yazara, aydına, liderlere, yöneticilere saygı duyar, onlara öncü-dönüştürücü vazifesi yükler. Fakat kimin güzide kimin yetersiz olduğunu da bilir.

Türkiye'nin nomosu güzidelerin elinde bir gelecek ittihaz ettirebilir, güzideler Türkiye'nin nomosunun canlılık kazanmasıyla varlık alanına çıkar.

Bilkuvvenin bilfiil olması için asaletli bekleyişi bozmayacağız!

15.11.2022 | Keçiören

ÖNSÖZ

“Milletim nev-i beşerdir, vatanım ruy-i zemin” mısraı en başta bu topraklarda yaşayan Müslümanların reddetmesi gereken bir hakikat iken adı konulmamış bir süreç içinde millet ve toprak bağımız etkisizleşmeye başlamıştır. Bu kitabı, bugün Türkiye’de insanların Tevfik Fikret ile aynı görüşü paylaşır duruma gelmeleri üzerine yazmaya karar verdik. Türkiye’de bir milletin varlığını ve Anadolu’nun bizim vatanımız olduğunu ikrar etmek boynumuzun borcudur. Bu kaygı Anadolu’nun İslâmlaşmasını meydana getirdi.

Ben bir tarihçi değilim. Yazdığım kitabın tarih ilminde, metodolojisinde ve tarihî hakikatler bağlamında bir yenilik getirdiğini iddia edemem. Amacım keşif yapmak değil. Ne yazık ki “bilinen tarih”i bile kaleme almak, içinde bulunduğumuz zaman dilimi içinde bir tez sahibi olmaya yetip de artıyor. Günümüzde birçok mahfil tarih boyunca meydana gelen millet yapısının ve iradesinin değersizleştiğini, bu topraklarda yaşayan insanların rollerinin ve itikatlarının artık geçerliliğini kaybetmeye mahkum olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Tarihin sesi kısık, güncel avaz avaz bağırıyor. Eğer millet varlığı, tarih boyunca geliştirilmiş metodolojiyi ve misyonu kendi karanlık dehlizlerine hapsederse varoluşunu da yitirecektir. Hatırlamak kendine gelmektir. Kendilik bilgisi en fazla bu topraklarda yaşayanlar tarafından kurulup geliştirilmiştir.

Seyahatnamelerden, Batılı anlatılardan, Anadolu’ya yapılan seyahatlerden okuduğumuza, takip ettiğimize göre Batılıların Anadolu’daki Türk varlığından en büyük rahatsızlıkları burada Batı’ya muhtaç olmadan kurulmuş bir nizamın varlığındandır. Gündelik hayattan askerî sisteme, iktisadî pazar şartlarından idarî hiyerarşiye kadar Batı’ya alternatif yaşam tarzı Anadolu toprakları üzerinde tesis

edilmiştir. 18. yüzyıla kadar Türk gerçeğinin kendine özgü dünya görüşü ve maddî imkanları vardı. Kapitalizmin gelişimini durduran ve Kıta Avrupası'nı Müslümanlara muhtaç ettiren yapı bugün bizim için en önemli meşruiyet kaynağı ve referanstır. İktisadî olarak da üstün güç Anadolu topraklarındadır:

“Bizler her zaman Türklerin ayağına gideriz, onlar bir defa olsun Batı'ya gelmezler; bu bizim ihtiyacımızın açık bir belirtisidir.”
(Voltaire, 2005, 63)

Dünyaya sözünü söyleyip çekilmiş millet olmak, Anadolu'da-kilere uygun değil. Ütopyadan ya da hayallerden bahsetmiyoruz. Bugünden geriye bakarak kurduğumuz imgeler yığınıyla da pek ilgimiz yok. Nostalji postmodernlere uygun. Romantizm, kötü bir kelime. Kuram, İslâm gerçeğine aykırı. Kitapta ele alınanlar “şanlı tarihimiz”, “kahraman askerimiz”, “veli padişahımız”, “at sırtındaki ceddimiz” yaklaşımlarından uzak. Vatan ve milletten bahsetmek milliyetçiliği gerektirmez. Etnik unsurlar milliyetçi olur. Şimdiye ve geleceğe dair söylenecek her söz bir şekilde “doktrin” boyutu kazandığı, kazandırıldığı için, Küresel Medeniyetin söylemleri ve propagandasıyla değersizleştirilmektedir.

Tarihin kendisi en büyük doktrindir. Tarihi hakikatleri anlatmak, tarafını seçmek demektir. “Hangi tarih?” Evet, hangi tarihten bahsediyoruz? Kitabın içinde gaza ile ilgili geniş bir bölüm var. Gaziler saf bir İslâm ideali için mi çarpışıyorlardı yoksa ganimetler epey gelir getirdiği için mi? Hangi tarih sorusunun kendisi bile zamanın ruhunun, etkisizleştirme yöntemlerinden biri. Susarak, saptırarak ya da her konuyu tartışmaya açıp, “bana göre, sana göre” düzlemine getirerek hakikatin yönü değiştiriliyor. Her kitaba, teze, tarihi yargılara karşı gelinebilir, bunlar eleştirilebilir. Ancak söylenen her söz boğazdan geçen her lokmanın kimden geldiğinin beyanıdır. Helal lokmanın, helal kelâmın sahîh ve sahîci sözün, tavrın peşindeyiz.

Bu kitap bir taraftır. Müslümanların kurduğu, gayrimüslimlerden cizye alan bir sistemden, cizye verenlerden sistem devşirmeye geçişin ızdırabını duyduğu için yazılmıştır. Türkiye kendisine bir gelecek arıyorsa bu mutlaka İslâmî bir dönüşüm ile olacaktır. Yürürlükteki İslâm algısı ve millet yapısıyla ülkemizin önüne parlak ufuklar açılmıyor, açılmaz. Tarihe müracaat etmeden kurgulanan her sistem, yaşanan her gündelik hayat, dünyadaki işleyişin lehine olacaktır. Bu kitabın Türkiye'nin geleceğine ilişkin söyleyeceği şeyler, geçmişindeki dinamikleri hatırlatmaktadır.

Anadolu'nun İslâmlaşması ile birlikte yeni bir vatan ve millet meydana getirilmiştir. Anadolu'nun İslâmlaşmasını bitmiş bir süreç kabul edersek tarihi dondurmuş oluruz. Bu süreç, uygulanan usul-

ler, tarihte kalmamıştır. Tarih kendini yeni şartlar altında dayatır. Anadolu'nun İslâmlaşması esnasındaki ruh, Türkiye'nin üzerinden silinmiş değildir. Kendini yeniden düzenleyerek, zamanın akışında etkinliğini gösterecektir.

Birinci bölüm olan Anadolu'nun İslâmlaşması, yedi alt bölümden oluşmaktadır. Türkleri oluşturan soy yapılarının Anadolu'ya gelme sebepleri, İslâm ile bağlantıları burada açıklandı. Türklerin dünyaya yeni bir söz söylerken kullandıkları metod, yani gaza üzerinde durularak, gaza ile ilgili yaklaşımlar ele alındı. Anadolu'nun İslâmlaşması sürecinin İslâm dünyası da dahil olmak üzere siyasî ve dinî birlikteliği sağladığı belirtilerek bu aşamada tasavvufun etkisi incelendi. İbn-i Arabî, Mevlana ve Yunus Emre'nin söylemleri genel olarak değerlendirildikten sonra farklı bir Yunus portresi çizilmeye çalışıldı. Eğitimden, sağlığa, iktisadî kurumlardan idarî sisteme kadar Anadolu'da kurulan yapının üzerinde durulduktan sonra İslâm ile Batı'nın arasındaki ayrımlar ve Haçlı Seferleri ile bu bölüm sona erdirildi.

İkinci bölümde vatan kavramının bizim geleneğimizdeki algısı ve modernite ile ortaya çıkmış vatan kavramı, imparatorluğun yıkılıp Türkiye'nin kurulması aşamasındaki algıları ele alındı.

Üçüncü bölüm millet kavramını açıklamaya yöneliktir. Irk, boy, etnisite gibi daha çok biyolojik tanımlamalara kısaca değinildikten sonra milletin vasıfları, nesep bağlarından ayrılan yönleri, Anadolu'daki millet yapısının özellikleri, Osmanlı'daki millet anlayışı ve ulus kavramı işlendi.

Türk kelimesinin tarih boyunca hem İslâm dünyasında hem de Batı'da nasıl anlaşıldığı üzerinde duruldu. İmparatorluk'tan Cumhuriyet'e kadar kurgulanan Türk ulusunun nitelikleri, Türk kavramının ırk ve diğer kan bağları ile ilgisizliği, Türk ve İslâm'ın birlikte algılandığı fikir hayatımızdan örneklerle açıklamaya çalıştık.

Görkemli bir konuyu, ihtişamlı bir fikrî düzlemi ve ahlaki duru bir tarzda ele almaya çalıştım. Her konu ile ilgili gerekli kaynakları bol miktarda kullanmaya gayret ettim. Kaynaklarımın bir bilimsel eserdekenden çok olmasına özen gösterdiğim gibi konuya yaklaşımımın ve üslubumun akademik kaygılardan uzak durmasına çabaladım. Dil tercihim kitabın sadece okunma endişesi gütmesine bağlamadan Türk düşüncesine teklif getirmeye yönelik olduğunu samimi olarak söyleyebilirim.

Hazırlıklarını yazdığım başka bir kitap için bu meyanda makale hazırlarken yazdıklarımın kitap boyutuna ulaştığını fark ettim. Zaten yıllardır kitabın içeriğini oluşturan okumalar yaparken yazma aşamasına geldiğimde yeni metinlere başvurdum. Bu süreçte

arkadaşım Atilla Mülayim'in büyük desteğini gördüm. Gerek konuların farklı yönlerini belirtmesi gerekse son okumayı yapmasıyla kitabın son haline ulaşmasında büyük yardımları dokundu. Eşim ve çocuklarım bilinenin aksine "ev halı" ile gayretimi artırdılar. Bu kitabı onlara ithaf ediyorum.

Anadolu'da İslâm Ruhu'nu yazmaya götüren fikirler yılların birikimine dayanır ama bunları yüksek sesle dile getirmenin arkasında tabi ki İsmet Özel bulunur. Zor zamanda söyledikleri ile Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntılı dönemden çıkmasına ve kendi temelleri üzerine koyduğu dinamiti kaldırmasına yardımcı olacak fikirleri ile bu kitabın oluşmasını da sağlamıştır.

Anadolu'nun İslâmlaşması "Batı tehlikesi"nin devam ettiği, Avrupalıların hâlâ Türkleri Asya içlerine sürme amacını taşıdıkları, İslâm karşısındaki hınçlarını her daim tazeledikleri, Kıta Avrupası'na hapsettiği için Türkler üzerindeki intikam hırslarını yitirmediği üzerine kurulur. Anadolu'nun İslâmlaşması gayrimüslimleri kendileri gibi yaşamaya zorlamayarak dünyada cazibe merkezi oluşturmuştu. Batı her daim dünyayı kendisi gibi yaşamaya zorlamaktadır. Türklere karşı hınçları Anadolu'da kimseye muhtaç olmadan hatta örnek olabilecek bir düzeni tesis etmelerinden ileri gelmektedir. Türkiye üzerindeki kontrollerinin sürekli olması bu potansiyelin hiçbir zaman sona ermemesinden kaynaklanır. İslâm düşüncesi çevrimsel tarihi esas alır. Tarih hükmünü yürütecektir. Anadolu'nun İslâmlaşması tüm kurum ve fikriyatıyla durduğu müddetçe Batı için tehlike oluşturmaktadır.

Söylediklerimiz bazı okuyuculara abartılı gelebilir. Kitabın yazımı sırasında ve sonrasında Türkiye'nin yetiştirdiği önemli tarihçilerin söyledikleri, kaygımızın haklılığını ve Anadolu'nun İslâmlaşmasının tamamlanmamış bir süreç olduğunu gösterecek niteliktedir:

"Batı, İstanbul'un fethini ve Ayasofya'yı hiçbir zaman unutmadı. Avrupa'nın Haçlı görüşü Papalık eliyle devam ediyor. Avrupa'nın idealist gençleri Türkiye aleyhine çalışıyor." (İnalçık, 2012)

"Açık konuşmak gerekirse, aslında milletimizin, yani Türklerin devleti olmasa, İslâm dünyası askerî ve idarî vasıflarını da kaybedecek ve çoktan gerilemeye başlayacaktı. Hıristiyan dünyasının dirildiği, toparlandığı, organize olduğu, teşkilatlandığı, ilerlemeler kaydetmeye başladığı bir devirde bu üstünlüğü onlara kaptırmayan, onları geciktiren, onları bir asır içinde durduran, doğrudan doğruya Türklerin kurduğu Osmanlı İmparatorluğu'dur." (Ortaylı, 2012, 27)

21. 05. 2013 | Keçiören